

2 Timoti Rau Yo Paulu Iwode Pang Timoti I, In Ru Ki

¹ Au Paulu yo aposol ke Yesu Kirisi i, in la awodo rau naii pong Timoti i. Ngan ye Maro ye taunu lono, ngan ipootau bet ayei aposol a bet nen ngan awetewete pang di tooltool ye betanga yo Maro ipamede ye nepongo dook mata yo ipa ye Yesu Kirisi i.

² Timoti, awodo rau naii pong. Ong in dawa ben au natuk yo lok panga mai san i. Nen le apatarau pang Tamada Maro iye Yesu Kirisi yo Tool Mai kiidi i, ngan bet yeru lodi pong a tiyei dada dook mata pong inbe tikaua lo silene kidi pong.

Ken Le Moomoodoo Ye Bingi Dook Mata Ke Yesu Be

³ Au i ye ke le bong tina yo kanakana ngan apatarau ye nga, ngan apootoo em a awete lo ponana kiau pang Maro yong. Ngan Maro tani yo mugu ngan di niksasa tisung panga i, in la asung panga lapau ye lok yo iken galangana dook mata ye matana i.

⁴ Inbe lok tutong ye kene yo bet taparmayiri ye in ngan lulum rar ye matam nga. Ngan la lok bet le akamatong kasin mulu a bet nen ngan lok ponana dook.

⁵ Inbe lok tutong lapau ye lom medana mool-mool yo kutaru pang Yesu Kirisi i, in mugu ngan iken ye tium garup yo Lois i, inbe iken ye tinam yo

Yunis i, in lapau. Le lok galanga yong bet kutara lom medana nen lapau.

⁶ Ngan nanga, lok bet apamaditi lom a kuyei urata ye gurana ke Maro yo ikauu pong ye lo ponana ki ye kene yo apaloko bek lo kutom ye i, a bet nen ngan kuyeii a ikan dawa ben tayipraia ei a ilolo nga.

⁷ Kuyei nen, yesoo Maro iyei idi a bet tatattadai, ngan tiap. Bong iyei idi le ke bet takodo le tamede, inbe lodo pang di tooltool mai san, inbe idi taudu takaptutidi dook ye panga kiidi.

⁸ Ngan la Timoti, ken kutattadai a moomoom yo bet kuwetewete bingi dook mata ke Tool Mai kiidi pang di tooltool, ngan be. Inbe ken moomoom yau ye yo ayei urata ke Yesu Kirisi a le tikau au a titarau lo rumu dook tiap kidi talnga dikidiki lono, ngan be. Bong kukodo le kumede ye gurana ke Maro a kuwau au ye solanga masngana ye urata ke raungi bingi dook mata pang di tooltool.

⁹ Ngan Maro ipamulidi ye so dook tiap yo bet igarungidi i, a ipootidi panga ye taunu bet tatoo dada dook mata yo lono bet tatoo i. Ngan ye yo a le iyei nen nga, yesoo mukot yege ni ngan lon kaua dada atu nen bet ole lono paidi a iyei dada dook mata paidi. Ye dada dook mata tani yo iyeii i, in ye urata dook mata sa yo tayeii, in tiap. Bong ye taunu lono paidi a iyei dada dook mata paidi ye Yesu Kirisi.

¹⁰ Bong Maro lono tani yo paidi i, in dookoot nga ipitnaii paidi ye Yesu Kirisi, tool tani yo bet ipamulidi ye so dook tiap yo bet igarungidi i, in le si pombe mallangana. Ye in irautoo gurana ke matenge le idu ke lopo, inbe ipitnaia dada ke

bet takaua nepongo dook mata tani yo taukan motingi i, in ye bingi dook mata yo iweteweta paidi i.

11 Nen le ye bingi dook mata tani i, in la Maro ipootau bet awetewete betanga ki pang di tooltool, inbe ayei aposol, inbe ayei pannoongoo ye i.

12 Ngan ye punu in la le asolo masngana mai ye i. Bong au i moomook ye tiap, yesoo lok galanga ye tool yo atara lok medana panga i. Inbe lok galanga bet ye la ole matan kala urata ke raingi bingi dook mata yo ikauu pau i, a bet nen ngan iken dook mata nen le ilo ye lal yo bet Tool Mai kiidi isi bet si ikarata betanga kidi tooltool ye i.*

13 Le Timoti, betanga yo kulongo ye kook nga, ngan kuparama le imede a bet nen ngan ipasongsonggong ye patomonaingi dook mata yo moolmool nga. Le ye kene yo bet kupatomonai di tooltool ye betanga tani nga, ngan ole kutara lom medana pang Yesu Kirisi, inbe lom pang di tooltool mai san ye gurana yo ipa ye Yesu Kirisi nga.

14 Inbe matam kala bingi dook mata yo Maro ikauu pong, in dook. Ngan ole Maro Amunu Silene yo inepe lodo i, in la bet ilonong i.

15 Ong in lom galanga nen, di tooltool ke Kirisi le imot yo tinepe ye tana mai ke Esia nga, ngan

---

* **1:12** Di tooltool kapala yo lodi galanga ye Rau ke Maro nga, ngan tiwete arono i, in itoo dada san mulu in nen: *Ngan ye punu i, in la le asolo masngana mai ye i. Bong au i moomook ye tiap, yesoo lok galanga ye tool yo atara lok medana panga i. Inbe lok galanga bet ye la ole matan kala so yo ataru panga i, a bet nen ngan iken dook mata nen le ilo ye lal yo bet Tool Mai kiidi isi bet si ikarata betanga kidi tooltool ye i.*

tiwala muridi pau. Inbe Pigelus iye Emogenes ngan tiwala muridi pau lapau.

¹⁶ Bong lok bet Tool Mai ole lono pang di tooltool le imot yo tinepe rumu ke Onesiporas nga, a bet nen ngan ilon di. Yesoo, Onesiporas tani in moomoonoo yau tiap, bong iyei dada dook mata pau le lok ponana mulu ye kene yo anepe ye rumu dook tiap kidi talnga dikidiki lono ye i.

¹⁷ Ngan nen le ye kene yo iman pombe ye malala mai Rom nga, ngan ikaua urata mai ye serengau le le ipusye au.

¹⁸ Ngan la lok bet Tool Mai ole lono panga a iloni ye lal yo bet imulu a isi bet si ikarata betanga kidi tooltool ye i. Ngan ong taum in lom galanga nen ye kene yo anepe Epeses nga, ngan Onesiporas tani in ilonau dook mata san ye so alunu.

2

Tool Ke Patokongo Yo Ke Yesu Kirisi I

¹ Nen le natuk, kukodo le kumede ye Yesu Kirisi yo lono paidi a iyei dada dook mata paidi i.

² Inbe ye betanga tina yo akodo dama kidi tooltool alunu matadi inbe awete pong nga, ngan kop pang di tooltool yo lom tar di bet di ngan tooltool moolmool nga, a bet nen ngan tipatomonai di tooltool kapala ye.

³ Le Timoti, kukodo le kumede a kuwau am ye solanga urata moonoo ben tool ke patokongo ke Yesu Kirisi nga.

⁴ Kumata, tool sa bet iyei urata ben tool ke patokongo inbe la iyei urata matana matana kapala mulu tiap. Bong tool tani in lono bet tool kuto mai

ki ke patokongo in lon ponana ye nga, ngan ole iyei urata ataleu ben tool ke patokongo nga le iken leu.

⁵ Ngan gaongo leu, kumata le bet tool atu sa itoo noonoongoo ke parsukungu tiap inbe lono bet idada ye ni ke parsukungu nga, ngan o ke bet ikap toko balingi siap. Bong kumata le bet itoo noonoongoo dook mata nga, ngan la bet ikaua balingi ye urata kootoonoo ki nga.

⁶ Kumata, tool ke kapgingi yo ikaua urata le gurana mata i, in ye la bet imugu ye kaningi so matana ye so tina yo ikapgi ye kumu ki nga.

⁷ Le Timoti, lom kaua urata ye betanga tina yo akatte betanga ye nga le ikenen leu. Yesoo, kumata le bet kuyei nen nga, ngan ole Tool Mai ilonong a ipagalanga lom ye betanga tina ngan le imot.

⁸ Ken lom tutu Yesu Kirisi yo sasa ke Dawiti i, in le ikenen leu. Ye in Maro ipamaditi ye ni ke matenge, le i bingi dook mata tani yo araii pang di tooltool in naii.

⁹ Ngan ye bingi dook mata tani yo araii pang di tooltool i, in la asolo urata moonoo ye a tipau au ye ooroo medana a titarau se anepe rumu dook tiap kidi talnga dikidiki lono ben au tool ke talnga dikidiki nga. Bong bingi dook mata ke Maro, in ke bet tipauu ye ooroo medana tiap.

¹⁰ Ngan la lok bet asolo urata moonoo ye so nen le imot a bet nen ngan di tooltool yo Maro ipootoo di panga nga, ngan di lapau titara lodi medana pang Yesu Kirisi. Kumata le bet tiyei nen ngan la bet ipamulu di ye so dook tiap yo bet igarung di i, inbe ikap di a lo iye di tinepe ye nepongo

dook mata yo taukan motingi i, in ye malala yo di tooltool tikamata ene ngan mai san ke bet tipayiti ye i.

- 11** Nen le betanga yo tiweta i, in moolmool.
 Kumata le bet taye Yesu tammata nga,
 ngan ole lo taye tanepe lapau.
- 12** Inbe kumata le bet takodo le tutube ye Yesu
 Kirisi a tasolo urata moonoo nga,
 ngan ole taye tayei ben di tooltool kuto
 maimai ke tana i lapau.
- Bong kumata le tawete bet lod galanga ye tiap nga,
 ngan ole ye iwete bet lon galanga yidi tiap
 lapau.
- 13** Ngan kumata bet idi nga tatoo betanga ke Yesu
 le imot tiap nga, ngan ke bet ye in iyiei nen
 tiap.
- Bong ole itoo betanga ki le imot, yesoo ye
 in ke bet iwete betanga lo ngan bet ipalele
 koonoo ye mulu tiap.

Timoti Kukodo Le Kumedé Ye Urata Ke Maro

14 Timoti, ken kupamadit di tooltool yo titara lodi medana ngan ye betanga tina yo awete ngan le ikenen leu. Inbe kuwete a kulele di ye Maro ene nen, ken koodi parkap ye betebetanga be. Ngan betanga tina yo nen nga, ngan dook mata ke bet ilon di pitiap yege, bong ole igarungu di tooltool yo titar talngadi a tilongo betanga kidi ngan lodi.

15 Inbe kuyei urata le guram ye Maro matana a bet ikamatong ngan lono dook mata pong. Le kuyei urata nen le dawa ben tool yo iyiei urata dook mata ngan le ke bet moomoonoo ye tiap i. Inbe kuyei urata nen le dawa ben tool yo

ipatomonai di tooltool dook mata ye betanga moolmool ke Maro i.

¹⁶ Bong kunepe manga mooloo ye di tooltool yo tiwete sorok a betanga kidi ngan itoosap dada dook mata yo Maro lono bet tatoo nga. Yesoo, betanga yo tiwete nga, ngan ole iyei di tooltool le titoo dada dook tiap ki taunu yo Maro lono bet tatoo tiap nga.

¹⁷ Ngan patomonaingi kidi tooltool tina ngan ole ingaua ni mai le imot dawa ben botoboto dook tiap yo ikan di tooltool tinidi, ngan le ikan tootoo pang gigini i. Ngan di tooltool tina yo tiwetewete betanga dook tiap nen nga, ngan di diedi ru la Aimenias ye Piletus nga.

¹⁸ Di suru tina ngan tigege betanga moolmool ke Maro, inbe tipatomonai di tooltool nen bet Maro ipamadit di tooltool yo timmata nga, ngan ye ni ke matenge oo. Nen le tigarungu lo medana kidi tooltool kapala yo titaru pang Kirisi i.

¹⁹ Bong betanga moolmool yo ke Maro i, in ikodo le imede dawa ben sawa yo Maro ipe le imede a ire rumu ki ye i. Ngan sawa tani in tiwodo betanga ru la ilo ye nga. Atu in nen, “Tool Mai in lon galanga ye di tooltool yo ye ki nga, ngan oo.”[†] Inbe betanga tina ngan san mulu in nen, “Di tooltool yo tiwete bet di ngan ke Tool Mai nga, ngan ole tiwala muridi pang dada yo dook tiap nga.”

²⁰ Ngan ye rumu somai ke tool ballingana atu, in bor le tawiri la iken lono nga. Ngan so tina ngan tikarata ye pat medana dook mata yo tiwete edi ye gol le silba ngan leu tiap, bong kapala ngan tikarata ye kai le tana lapau. Ngan bor le tawiri

---

[†] **2:19** Kinkatingi (Namba) 16:5

yo tikarata ye gol le silba nga, ngan bet pang urata dook mata yo bet lodi ponana ye nga. Inbe so tina ngan kapala yo tikarata ye kai le tana nga, ngan bet pang urata kapala.

²¹ Ngan nanga, kumata bet tool sa iwala murini pang urata yo dook tiap nga, inbe inepe le tinin galanga ye Maro matana nga, ngan ye in dawa ben bor le tawiri yo tikarata ye gol le silba pang urata dook mata yo bet lodi ponana ye nga. Nen le tool tani in ole dawa ben bor le tawiri yo rumu taunu ipootoo panga bet iyei urata ki le imot yo dook mata ngan ye nga.

²² Bong Timoti, kunepe manga mooloo ye dada dook tiap yo di kakase paunu ngan lodi bet tiyei nga. Inbe kutoo dada dook mata noonoonoo ke Maro, inbe kutara lom medana panga, inbe lom pang di tooltool kapala mai san, inbe lom iken silene. Ngan kutoo dada yo nga, ngan kuye di tooltool yo tisung pang Tool Mai ye lodi yo titaru moolmool panga i.

²³ Inbe kunepe manga mooloo ye di tooltool yo lodi galanga ye dada moolmool ke Maro tiap inbe taukadi lo galanga a tiye di diedi tiparsu ye betebetanga nga. Yesoo, lom galanga nen bet tiparsu nga, ngan ole tipamaditi malmal.

²⁴ Ngan tool yo iyei urata pang Tool Mai ben kapraingi ki i, in ke bet iye di tooltool tiparsu ye betebetanga tiap. Bong ye in ke bet iyei dada dook mata pang di tooltool nga le imot a ipatomonai di ye betanga moolmool. Inbe ye in ke bet ikap malmal tarrai pang di tiap.

²⁵ Bong tool tani in ole iwete betanga mos leu pang di tooltool yo tipili betanga ki nga. Ngan ole

iyei nen, yesoo ye lono bet nen ngan Maro imalum pang di tooltool tina a tiportak lodi, inbe ilon di a lodi galanga ye betanga moolmool.

²⁶ Inbe tool tani in ole iwete a ikarata betanga pang di a bet nen ngan lodi galanga a tikoo ye dowo ke tool dook tiap Satan yo ikap di a iparama di bet tiyei urata yo lono bet tiyei nga.

3

Ole Di Tooltool Tiwala Muridi Pang Maro

¹ Timoti, au i lok bet lom galanga nen, ye ke tina yo dookoot tanepa ye nga le ilo ye lal yo bet Yesu imulu a isi ye in nga, ngan ole urata moonoo dook tiap la bet pombe i.

² Yesoo, ye kene tani in ngan ole di tooltool lodi mai san pang di tapdi leu, inbe lodi mai san pang pat ke yimoongoo so, inbe lodi tar bet di ngan edi maimai le di tapdi tiyitmak edi, inbe tiwete betanga dook pang di tooltool kapala, inbe tilongo betanga kidi tamadi le tinadi a titoo tiap, inbe tiwete lo ponana kidi pang di tooltool yo tilon di ngan tiap, inbe titoo dada dook mata yo Maro lono bet tatoo ngan tiap lapau.

³ Inbe ole di tooltool lodi mai san pang di tooltool kapala pitiap yege, inbe lodi bet tiye di diedi tikarata betanga a tigauagaua tiap, inbe tiwete mur ye di diedi, inbe tikaptut di dook ye nepongo kidi tiap, inbe tikap masngana pang di tooltool kapala, inbe lodi pang dada dook mata yo noonoonoo ngan tiap lapau.

⁴ Inbe ole tikap di diedi a titar di la di koi kidi bedi, inbe katedi ro ye so yo tiyei nga, inbe lodi

tar nen bet di ngan edi maimai le tooltool kapala tinepe parmadi, inbe lodi mai san pang so yo tiyei a lodi ponana ye nga le lodi mai san pang Maro tiap.

⁵ Inbe ole tiyei ben di tooltool yo titoo dada dook mata le imot yo Maro lono bet tatoo nga, bong di ngan tiwala muridi pang gurana ke Maro yo bet iportak di a titoo dada dook mata le imot yo Maro lono bet tatoo nga. Le Timoti, kunepe manga mooloo ye di tooltool yo nen nga.

⁶ Yesoo, di tooltool tina ngan ole tila koodi paweserai di garup yo taukadi lo galanga nga, a tilo rumu lono kidi, inbe tikap llungunu ye di. Ngan di garup tina ngan tisolo urata moonoo ye sennene kidi yo tiyei nga. Inbe dada dook tiap matana matana yo lodi bet tiyei nga, ngan ole iyolo di le la tiyei sennene.

⁷ Nen le kanakana ngan di garup tina lodi bet tilongo betanga yo matana matana ngan leu, bong ke bet lodi galanga ye betanga yo moolmool ngan tiap.

⁸ Di tooltool ke kaplungunu tina ngan dawa ben Yanes iye Yambares yo mugu ngan tikapge bet tirautoo urata ke Mose nga. Ngan dada gaongo leu, tikapge bet tirautoo betanga moolmool. Di ngan kutodi lono ikau urata dook tiap le lodi kap gogo dada dook tiap. Inbe di ngan tikapsap ye dada dook mata yo tatara lodo medana pang Kirisi ye i.

⁹ Bong di tooltool ke kaplungunu tina o ke bet tikap llungunu ye di tooltool le mooloo mata ngan tiap, yesoo di tooltool ole lodi galanga ye di bet ngan tiyei kapa dawa ben mugu ngan Yanes iye

Yambares tiyei kapa nga.

Kuparama Betanga Ke Maro Le Imede

10 Bong Timoti, ong in lom galanga dook ye patomonaingi kiau, inbe ye nepongo kiau, inbe ye so yo lok kap bet ayei nga, inbe ye lok medana yo ataru i. Inbe lom galanga yau nen au i ke bet katek malmal tarrai tiap, bong lok pang di tooltool mai san, inbe akodo le tutube a asolo urata moonoo yo pombe pang yau nga.

11 Inbe lom galanga yau nen, di tooltool tiyei dada dook tiap a tigarungau ye yo atoo Kirisi nga, le lom galanga ye masngana dook tiap yo pombe pang yau i. Inbe lom galanga ye masngana tina ngan pombe pang yau la Antiok le Aikoniam le Listara nga. Ngan di tooltool tiyei dada dook tiap a tigarungau ye yo atoo Kirisi nga, bong Tool Mai la ilonau a ipamulau ye urata dook tiap tina yo tiyei pau nga.

12 Bong awete pong nen, di tooltool le imot yo lodi bet titoo dada dook mata le imot yo Maro lono bet tatoo nga, inbe titara lodi medana pang Yesu Kirisi nga, ngan ole di tooltool tiyei dada dook tiap nen a tigarung di ye lapau.

13 Bong di tooltool yo dook tiap ngan tiye di tooltool ke kaplungunu ole tiyei dada dook tiap le dook tiap ki taunu. Ole tillung di tooltool, inbe di tooltool kapala ole tillung di lapau.

14 Bong Timoti, ong in lom galanga ye di tooltool yo tipatomonai ong ngan nen, bet di ngan tiwete betanga moolmool. Le kutoo betanga yo tipatomonai ong ye nga, inbe kutara lom medana ye le ikenen leu.

15 Yesoo, ye kene yo ong kase ye in nga, ngan ong in lom galanga ye rau mison ke Maro. Ngan rau tani in la ipagalanga lom nen bet Maro ipamulong ye so dook tiap yo bet igarungong in ye lom medana yo kutaru pang Yesu Kirisi i.

16 Betanga le imot yo tiwodo lo ye Rau ke Maro nga, ngan ipa ye Amunu. Nen le betanga tina ngan dook mata ke bet ilonidi a tapatomonai di tooltool ye, inbe tawete pang di a talele di ye dada dook tiap yo tiyei nga, inbe tapadun di ye panga kidi, inbe tapatomonai di ye dada dook mata noonoonoo ke Maro.

17 Inbe Rau ke Maro tani in ke bet ipamede di tooltool ki a bet nen ngan tiyei urata matana matana yo dook mata nga le imot.

4

Kuwetewete Bingi Dook Mata Ke Maro

1 Timoti, au lok bet awete betanga medana pong ye Maro iye Yesu Kirisi matadi. Ngan Yesu in tool tani yo bet ikarata betanga kidi tooltool yo tinepe matadi rerene nga, inbe di tooltool yo timmata koot nga, ngan lapau. Inbe ye in tool tani yo bet isi pombe mallangana a bet matan kala di tooltool ki i. Nen le ye Maro iye Yesu Kirisi matadi ngan awete betanga medana tani pong nen,

2 ken kuwetewete bingi dook mata ke Maro pang di tooltool. Le bet di tooltool lodi bet tilonga too tilonga tiap nga, ngan dook mata, bong ong in kukaratong dook a kuwetewete bingi dook mata tani in pang di. Nen le kupadun di ye panga kidi, inbe kuwete le koom mede a kulele di ye dada dook tiap kidi yo tiyei nga, inbe kupamede

lodi lapau. Le ye kene yo bet kuyei so yo nga, ngan ken katem malmal tarrai pang di be, bong kupatomonai di dook.

³ Ngan kuyei so yo nga, yesoo pang dama ni nga, ngan ole di tooltool lodi bet titar talngadi a tilongo betanga yo moolmool, ngan tiap. Bong ye di tapdi lodi ngan bet tikap di tooltool alunu bet man tipatomonai di ye betanga yo tiwete pang di a tilongo, ngan talngadi gorengana ye nga.

⁴ Di tooltool tina ole lodi bet titar talngadi a tilongo betanga yo moolmool in tiap, bong titar talngadi pang betanga sorok yo taukan punu nga.

⁵ Bong Timoti, ong taum ken koptutong dook ye lal nga le imot a nen ngan kukodo le tutube a kusolo urata moonoo yo bet pombe pang yong nga, inbe kuraia bingi dook mata pang di tooltool yo lodi galanga ye Maro tiap nga, inbe kuyei urata ye so le imot yo Maro ikap pong bet kuyei nga.

Paulu Ikanamaii Ngan Potai Bet Imata

⁶ Ngan ye yo awete pong nen nga, yesoo lal kiau yo bet agege tana ye in iman potai oo. Nen le rara kiau i dawa ben ooroo wain surunu yo di tooltool ke paroranga so titioo bet tiyei paroranga pang Maro ye i.

⁷ Au i apatoko ye patokongo yo dook mata i, inbe adada ye ni ke parsukungu a aman pombe ye ker oo, inbe bingi dook mata ke Maro yo idi nga tatara lodo medana ye i, in aparama le imede.

⁸ Le dookoot nga balingi kiau la iken a inamau ye malala ke Maro ngo. Ngan balingi tani in nen ole Tool Mai ipootau bet au i tool noonoonoo. Le ye lal yo bet Tool Mai imulu a isi bet si ikarata

betanga kidi tooltool ye dada ki yo noonoonoo in nga, ngan ole ikauu pau. Bong o ke bet ikauu pau autaleu tiap. Ole ikap pang di tooltool le imot yo lodi bet tikamata imulu a isi pombe mallangana nga, ngan lapau.

Timoti Bet Ipa Tarrai A Iman Pang Ye Paulu

⁹ Timoti, au i lok bet kusere dada sa yo bet kuman pang yau palbe leu ye i.

¹⁰ Yesoo, Demas in lono mai san pang so yo ke tana i nga le igegeau a ila pang malala mai Tesalonaika oo. Inbe Keresen in ila pang tana mai Galesia, inbe Titi in ila pang Dalmatia.

¹¹ Le Luka yetaleu la amru amnepe i. Ngan la kene yo bet kuman ye in nga, ngan kouo Maka a angru kaman. Yesoo, ye in tool dook mata ke bet ilonau ye urata kiau.

¹² Ngan Tikikus in la awanga a imala pang malala mai Epeses oo.

¹³ Inbe ye kene yo bet kuman ye in nga, ngan kouo sousoungu kiau matolene yo agege a iken Toroas ye rumu ke Kapus in a kuman. Inbe kop rau lulungu kiau, inbe ken lom kalli be a kop rau lulungu kapala yo tikarata ye asara kulidi ngan a kuman lapau.

¹⁴ Aleksanda tool yo ikarata tuitui i, in iyei dada dook tiap pau mai mata. Nen le Tool Mai ole iraua dada dook tiap ki tani yo iyeii pau, in koootoonoo.

¹⁵ Le ong lapau, ken kukauwai yong dook ye. Yesoo, ye in ikapge bet le irautoo betanga yo kiidi nga.

¹⁶ Ye kulkulunu kiau lo akodo dama ke tool ke karatanga betanga inbe arau betanga ki nga, ngan

tool atu sa bet man ikata suanga yau, ngan tiap. Bong di le imot tipegau. Ngan tiyei dada nen pau, bong apatarau pang Maro bet ken lon tutu dada dook tiap kidi, in be.

¹⁷ Ngan tiyei nen, bong Tool Mai si ikodo gigik, inbe ipamedau ke bet awetewete bingi dook mata bet nen a di tooltool yo tipa ye rara kidi Yuda tiap nga, ngan tilonga. Le dawa ben ikau au ye asara gok yo ene laion in koonoo a asi tana.

¹⁸ Ngan nanga, Tool Mai ole ikau au a ilonau ye so dook tiap le imot yo bet igarungau nga. Inbe ole ikau au dook mata le alo ye di tooltool ki yo bet matan kala di ye malala ke Maro nga. Ye in ene mai san ke bet di tooltool tipayiti le ikenen leu le taukan motingi. Moolmool.

¹⁹ Timoti, kuwete lo ponana kiau pang Pirisila iye Akuila inbe pang di tooltool le imot yo tinepe rumu ke Onesiporas ngan lapau.

²⁰ Erastus in la inepe malala mai Korin ni. Inbe Toropimus in la matamatenge kauu a agege sila inepe malala mai Miletus ni.

²¹ Ngan la Timoti au lok bet kusere dada sa yo bet kuman pang yau ye i, lo ngan bet talo ye lal ke mou kooti. Le Ibulus iye Puden ye Linus ye Kolodia, inbe di diede yo titara lodi medana a aye di amnepe ni nga, ngan tiyawar lo ponana kidi pong.

²² Le apatarau pang Tool Mai nen, bet inepe yong, inbe Maro ole lono pang a iyei dada dook mata pang.

**Rau Ke Maro
The New Testament in the Arop dialect of the
Arop-Lokep language of Papua New Guinea
Nupela Testamen long tokples Arop-Lokep long
Niugini**

copyright © 2022 Wycliffe Bible Translators, Inc.

© Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Arop-Lokep

Dialect: Arop

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2025-03-20

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 20 Mar 2025

6d295e13-7d74-5276-9c6d-7f0499d3adf2